

III-56.1 PORTFÖY SAKLAMA HİZMETİNE VE BU HİZMETTE BULUNACAK KURULUŞLARA İLİŞKİN ESASLAR TEBLİĞİ

(III-56.1)

(2/7/2013 tarihli ve 28695 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, portföy saklama hizmeti ile bu hizmeti yerine getirecek olan kuruluşların Kurulca yetkilendirilmelerine ilişkin esasları düzenlemektir.
(2) Kurulun yatırım hizmetleri ve faaliyetlerine ilişkin düzenlemeleri saklıdır.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun, 39 uncu, 54 üncü ve 56 ncı maddelerine dayanılarak düzenlenmiştir.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Banka: 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununda tanımlanan bankaları,
- b) Bireysel Yatırımcı: Kolektif yatırım kuruluşları ve emeklilik yatırım fonları ile bunların muadili olan yabancı kolektif yatırım kuruluşları dışında kalan ve portföy yönetim şirketlerinden portföy yönetim hizmeti alan gerçek ve tüzel kişileri,
- c) Finansal varlıklar: Bu Tebliğ kapsamında olmak üzere, sermaye piyasası araçları, para piyasası araç ve işlemleri, nakit, döviz, mevduat, katılma hesabı ile Kurulca uygun görülen diğer varlık ve işlemleri,
- ç) İç denetim sistemi: İç kontrol sistemi, risk yönetim sistemi ile teftiş sisteminden oluşan bütünleştirilmiş süreci,
- d) İhraç: Sermaye piyasası araçlarının ihraççıları tarafından çıkarılıp, halka arz edilerek veya halka arz edilmeksizin satışını,
- e) Kanun: 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununu,
- f) KAP: Kamuyu Aydınlatma Platformunu,
- g) Kolektif yatırım kuruluşu: Kanun kapsamında kurulan yatırım fon ve ortaklıklarını,
- ğ) Kurul: Sermaye Piyasası Kurulunu,
- h) MKK: Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.'yi,
- ı) Portföy saklayıcısı: Takasbank ve portföy saklama hizmeti verme konusunda Kurulca yetkilendirilen banka ve aracı kurumları,
- i) Şirket: Portföy yönetim şirketini,
- j) Takasbank: İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.'yi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Portföy Saklama Hizmetine İlişkin Esaslar

Portföy saklama hizmeti

MADDE 4 – (1) Kolektif yatırım kuruluşu portföylerinde yer alan ve saklamaya konu olabilecek varlıkların bu Tebliğde belirtilen esaslar çerçevesinde portföy saklayıcıları nezdinde saklanması zorunludur. Portföy saklama hizmeti, kolektif yatırım kuruluşlarına ait finansal varlıkların saklanması ve/veya kayıtların tutulması, diğer varlıkların aidiyetinin doğrulanması ve takibi, kayıtlarının tutulması, varlık ve nakit hareketlerine ilişkin işlemlerin yerine getirilmesinin kontrolü ile bu Tebliğde belirtilen diğer görevlerin yerine getirilmesidir.

(2) Portföy saklayıcısı, kolektif yatırım kuruluşu portföylerindeki;

a) Saklanabilir nitelikteki finansal varlıklar için; doğrudan ve dolaylı olarak kendi kayıtları altında bulunan finansal varlık hesaplarına kaydedilebilen tüm finansal varlıklar ile fiziksel olarak portföy saklayıcısına tevdi edilebilen tüm finansal varlıklara saklama hizmeti verir. Söz konusu saklanabilir nitelikteki finansal varlıkların portföy saklayıcısının kendi hesaplarından ayrı olarak ilgili kolektif yatırım kuruluşu adına kolektif yatırım kuruluşuna aidiyeti açıkça belirli olacak şekilde açılacak hesaplarda saklanması gereklidir.

b) Diğer varlıklar için; varlıkların kolektif yatırım kuruluşuna aidiyetini doğrulamak, söz konusu varlıkların mevcudiyetine ilişkin kayıtları kolektif yatırım kuruluşu veya Şirket tarafından veya dışarıdan sağlanan bilgi ve belgeler çerçevesinde tutmak ve bu kayıtların takibini yaparak güncelliğini sağlamak ile yükümlüdür.

(3) Gayrimenkul yatırım ortaklıkları, altyapı gayrimenkul yatırım ortaklıkları ve girişim sermayesi yatırım ortaklıkları ile emeklilik yatırım fonlarının portföylerinde yer alan varlıkların bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde saklama zorunluluğu bulunmamaktadır.

Portföy saklama hizmetine ilişkin esaslar

MADDE 5 – (1) Kolektif yatırım kuruluşlarının portföylerindeki;

a) Finansal varlıklar bu kuruluşlar adına açılmış ayrı bir saklama hesabında saklanmak üzere,

b) Fiziken veya kayden saklanması mümkün olmayan varlıkların mevcudiyetini ve kolektif yatırım kuruluşuna aidiyetini gösteren belgeler ilgili hesaplara kaydedilmek üzere portföy saklayıcısına teslim edilir.

(2) Her bir kolektif yatırım kuruluşu portföyü için yalnızca bir portföy saklayıcısı belirlenebilir.

(3) Portföy saklayıcısı;

a) Yatırım fonları hesabına katılma paylarının ihraç ve itfa edilmesi işlemlerinin mevzuat ve fon içtüzüğü hükümlerine uygunluğunu,

b) Değişken sermayeli yatırım ortaklıklarının paylarının ihraç ve itfa edilmesi işlemlerinin mevzuat ve esas sözleşme hükümlerine uygunluğunu,

c) Yatırım fonu veya değişken sermayeli yatırım ortaklığı birim katılma payı veya birim pay değerinin mevzuat ile fon içtüzüğü, izahname veya esas sözleşme hükümleri çerçevesinde belirlenen değerlendirme esaslarına göre hesaplanmasını,

ç) Mevzuat ile fon içtüzüğü, izahname veya esas sözleşme hükümlerine aykırı olmamak şartıyla, Şirket, değişken sermayeli yatırım ortaklığı ve yatırım ortaklığı talimatlarının yerine getirilmesini,

d) Kolektif yatırım kuruluşlarının varlıklarıyla ilgili işlemlerinden doğan edimlerine ilişkin bedelin uygun sürede aktarılmasını,

e) Kolektif yatırım kuruluşlarının gelirlerinin mevzuat ile fon içtüzüğü, izahname veya esas sözleşme hükümlerine uygun olarak kullanılmasını,

f) Kolektif yatırım kuruluşlarının varlık alım satımlarının, portföy yapısının, işlemlerinin mevzuat, fon içtüzüğü, izahname veya esas sözleşme hükümlerine uygunluğunu

sağlamakla yükümlüdür.

(4) Portföy saklayıcısı, bu maddenin üçüncü fıkrasının;

a) (a) ve (b) bentlerinde yer alan yükümlülüklerle ilişkin asgari olarak;

1) Kolektif yatırım kuruluşu, Şirket veya bunların dışarıdan hizmet aldığı kuruluşlara ulaşan katılma payı ve pay alım satım emirleri çerçevesinde ihraç ve itfa edilen katılma payı ve pay sayısının ve bu işlemlerin hesaplanan alım satım bedeli ile mutabakatının yapılmasına ilişkin uygun prosedürlerin belirlenmesini ve bu prosedürler çerçevesinde gerekli kontrollerin yapılmasını sağlamalıdır.

2) Kolektif yatırım kuruluşlarının MKK kayıtlarında bulunan pay sayısının, ilgili kolektif yatırım kuruluşunun kendi hesaplarında bulunan pay sayısı ile uyumunun gözetimini sürekli olarak yapmalıdır.

3) Gerçekleştirilen pay ihraç ve itfa işlemlerinin mevzuat ve fon içtüzüğü veya esas sözleşme ile izahnamede yer alan esaslara uygunluğunu sağlamalıdır.

b) (c) bendinde yer alan yükümlülüklerle ilişkin asgari olarak;

1) Kolektif yatırım kuruluşu portföylerinde yer alan varlıkların değerlemesinin ilgili mevzuat ile fon içtüzüğü, izahname veya esas sözleşme hükümleri çerçevesinde yapılması için portföy saklama hizmeti verdiği kolektif yatırım kuruluşlarının yapısına uygun ve tutarlı usul ve esasların belirlenmesini, etkin bir şekilde uygulanmasını ve periyodik aralıklarla gözden geçirilmesini sağlamalıdır.

2) Kolektif yatırım kuruluşu portföyüne ilişkin değerlendirme, muhasebe, operasyon ve benzeri hizmetlerin Şirket veya yatırım ortaklığı dışında bir kuruluştan alınıyor olması halinde, söz konusu hizmet alımının Kurulun ilgili düzenlemeleri çerçevesinde yapıldığının kontrolünden de sorumludur.

c) (ç) ve (f) bentlerinde yer alan yükümlülüklerle ilişkin asgari olarak;

1) Şirket ve yatırım ortaklığı talimatlarının mevzuat, fon içtüzüğü, izahname ve esas sözleşme hükümlerine uygunluğunun teyit edilmesini sağlayacak, kolektif yatırım kuruluşlarının yapısına uygun usul ve esasları belirlemeli ve uygulamalıdır.

2) Özellikle, kolektif yatırım kuruluşlarının talimatlarının içtüzük veya esas sözleşme ile izahnamelerinde belirtilen yatırım strateji ve sınırlamaları ile kaldıraçlı işlem limitlerine uygunluğunu kontrol etmelidir.

3) Kolektif yatırım kuruluşlarının işlem limitleri ve portföy sınırlamalarına aykırı talimatlarına ilişkin alınacak tedbirlere dair usul ve esasları belirlemelidir. Portföy limit ve sınırlamalarına aykırı işlemlerin, işlemin gerçekleştirilmesinden sonra tespit edilmesi halinde, kolektif yatırım kuruluşundan veya Şirketten söz konusu kurallara aykırı olarak gerçekleştirilmiş olan işlemlerin düzeltilmesini talep etmelidir. Düzeltme işleminin ilgili kolektif yatırım kuruluşu veya Şirket tarafından yapılmaması halinde bu durum portföy saklayıcısı tarafından en seri şekilde Kurula bildirilir. Portföy saklayıcısının bu alt bentte belirtilen yükümlülüğünü yerine getirmemesi nedeniyle kolektif yatırım kuruluşları aleyhine bir zarar ortaya çıkması halinde bu zararın tazmininden de portföy saklayıcısı sorumludur. Portföy saklayıcısı saklama sözleşmesinde belirtmek koşuluyla bu tür talimatların yerine getirilmesini önleyici tedbirleri de her zaman alabilir.

ç) (d) bendinde yer alan yükümlülüklerle ilişkin asgari olarak;

1) Kolektif yatırım kuruluşlarının varlıklarıyla ilgili işlemlerinden doğan edimlerine ilişkin bedelin uygun sürede aktarılmasını sağlayacak gerekli altyapıyı oluşturmalı ve prosedürlerin belirlenmesini sağlamalıdır.

2) Söz konusu işlemlerin teşkilatlanmış bir piyasada gerçekleşmemiş olması halinde, bu bendin birinci alt bendi kapsamındaki uygun süre; her bir işlem bazında, söz konusu işlemin niteliği ve varsa sözleşmedeki hükümler dikkate alınarak ayrıca değerlendirilmelidir.

d) (e) bendinde yer alan yükümlülüklerle ilişkin asgari olarak;

1) Gelir hesaplamalarının kolektif yatırım kuruluşunun içtüzüğünde, izahnamesinde, esas sözleşmesinde ve mevzuatta yer alan kurallar çerçevesinde yapılmasını sağlamalıdır.

2) Kolektif yatırım kuruluşlarının bağımsız denetim raporlarında olumsuz ve/veya şartlı görüş yer alması durumunda, bu görüşlerde belirtilen hususlara yönelik gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamalıdır.

3) Kolektif yatırım kuruluşlarının kar payı ödemelerinin içtüzüğe, izahnameye, esas sözleşmeye ve mevzuata uygun olarak ve yatırım ortaklıklarınca açıklanan kar dağıtım politikası çerçevesinde yapılıp yapılmadığını kontrol etmelidir.

(5) Portföy saklayıcısı ayrıca, kolektif yatırım kuruluşunun tüm nakit akımlarının düzgün bir şekilde izlenmesini ve özellikle katılma payı ve pay sahiplerince pay alımı sırasında yapılan ödemelerin kolektif yatırım kuruluşu portföyüne aktarılmasını ve kolektif yatırım kuruluşuna ait olan tüm nakdin ilgili kolektif yatırım kuruluşu adına açılan hesaplarda izlenmesini sağlamakla yükümlüdür.

(6) Portföy saklayıcısının belirlenmesini takiben kolektif yatırım kuruluşu adına açılmış tüm hesaplara ait bilgiler portföy saklayıcısına bildirilir. Kolektif yatırım kuruluşları adına portföy saklayıcısına bilgi verilmeden herhangi bir kurumda hesap açılmaz. Portföy saklayıcısının üçüncü taraflar nezdinde açılan nakit hesaplarındaki tüm nakit akımlarına ilişkin bilgilere zamanında ve doğru bir şekilde erişiminin sağlanmasından Şirket ve yatırım ortaklığı sorumludur. Üçüncü taraflar nezdinde açılan nakit hesaplarına nakit gönderimi işlemleri ile bu hesaplardan yapılacak nakit çıkışı işlemlerinde kolektif yatırım kuruluşunun portföy saklayıcısı nezdinde açılan hesaplarının kullanılması zorunludur. Portföy saklayıcısı asgari olarak;

a) Kolektif yatırım kuruluşu portföyünde yer alan nakdin ilgili mevzuat uyarınca mevduat toplama yetkisini haiz kuruluşlar nezdinde açılan hesaplarda bulunmasının sağlanması,

b) Tüm nakit akımlarının mutabakatının yapılması için gerekli prosedürlerin belirlenmesi ve bu mutabakatların uygun aralıklarla yapılmasının sağlanması,

c) Önemlilik arz eden ve/veya kolektif yatırım kuruluşlarının operasyonları ile uyumlanan nakit akımlarının zamanında tespit edilmesini sağlayacak uygun prosedürlerin uygulanmasının sağlanması,

ç) (b) ve (c) bentlerinde belirtilen prosedürlerin yeterliliğinin periyodik aralıklarla gözden geçirilmesi ve en az yılda bir kez mutabakat prosedürlerinin tamamının kontrol edilmesi,

d) Kolektif yatırım kuruluşunun kayıtlarındaki nakit pozisyonlarının, kolektif yatırım kuruluşlarının portföy saklayıcısı nezdindeki kayıtlarla uyumunun kontrolü, ile yükümlüdür.

(7) Takasbank dışındaki portföy saklayıcılarının, kolektif yatırım kuruluşu portföylerinde yer alan ve Takasbank'ın saklama hizmeti verdiği para ve sermaye piyasası araçları, kıymetli madenler ile diğer varlıkları Takasbank nezdinde ilgili kolektif yatırım kuruluşu adına açılan hesaplarda izlemesi gerekmektedir. Bunların dışında kalan varlıklar ve bunların değerleri konusunda gerekli bilgiler Takasbank'a aktarılır veya söz konusu bilgilere Takasbank'ın erişimine imkân sağlanır. Bu durumda dahi portföy saklayıcılarının yükümlülük ve sorumlulukları devam eder.

(8) Portföy saklayıcısı, kolektif yatırım kuruluşlarının tüm giderlerinin içtüzük veya esas sözleşme ile izahnamede belirtilen esaslara uygunluğunun gözetimini yapmalıdır.

(9) Şirket ve yatırım ortaklıkları, portföy saklayıcısının bu Tebliğ ile belirlenmiş görevlerini yerine getirmesine esas teşkil edecek tüm bilgi ve belgeleri portföy saklayıcısına bildirmek zorundadır. Portföy saklayıcısı da Şirket ve yatırım ortaklıklarına, saklama hizmeti verdiği portföyler ile ilgili bilgileri izleme imkânı vermekle ve gerekli raporları elektronik ortamda sağlamakla yükümlüdür.

(10) Portföy saklayıcısı bu maddede belirtilen yükümlülüklerini yerine getirirken herhangi bir aykırılık tespit etmesi halinde pay veya katılma payı sahiplerinin menfaatine

olacak şekilde gerekli tedbirlerin alınması konusunda ivedilikle yatırım ortaklığını veya Şirketi bilgilendirmelidir. Portföy saklayıcısı bu madde kapsamında yükümlülüklerini yerine getirirken tespit ettiği önemli nitelikteki aykırılıkları ivedilikle Kurula da bildirir. Önemli nitelikteki aykırılıklar ile bu fıkra hükümleri çerçevesinde yapılacak bildirimlere ilişkin prosedürler ve aykırılıkların giderilmesi için öngörülen süreler portföy saklayıcısının yönetim kurulu tarafından yazılı olarak belirlenir. Portföy saklayıcısı tarafından ayrıca, Şirket veya yatırım ortaklığı tarafından söz konusu bildirimler kapsamında alınan tedbirlerin de sürekli olarak izlenmesi ve uyumsuzlukların bu fıkra hükümleri çerçevesinde belirlenmiş olan süreler içerisinde giderilmemiş olması halinde ilgili yatırım ortaklığı veya Şirketin uyarılarak bu hususlarla ilgili olarak da Kurula bilgi verilmesi zorunludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Portföy Saklayıcılarına İlişkin Esaslar**

Portföy saklayıcısı olarak yetkilendirilmeye ilişkin esaslar

MADDE 6 – (1) Takasbank ile Kurulca yetkilendirilen banka ve aracı kurumlar bu Tebliğde belirtilen şartları sağlamak koşuluyla portföy saklama hizmeti verebilirler.

(2) Portföy saklama hizmetinde bulunmak isteyen banka ve aracı kurumlar, standartları Kurulca belirlenecek başvuru formu ve bu form ekinde belirtilen bilgi ve belgeler ile portföy saklama faaliyetinde bulunmak üzere izin verilmesi talebiyle Kurula başvurur. Söz konusu başvuruların Kurulca değerlendirilebilmesi için banka ve aracı kurumların;

- a) Takasbank ve MKK nezdinde saklama üyesi olması,
- b) İç kontrol prosedürleri ile risk yönetim sistemini oluşturmuş olması,
- c) Diğer faaliyetlerle çıkar çatışmalarını asgari düzeye indirebilecek ve gerekli bağımsızlığı sağlayabilecek bir organizasyon yapısını oluşturmuş olması,
- ç) Faaliyetlerini etkin olarak yürütmesine imkân verecek gerekli teknik donanım, yazılım ve yeterli sayıda personele sahip olması,
- d) Saklama faaliyetini yerine getirebilmek için gerekli bilgi işlem sistemlerini ve teknolojik altyapıyı kurması ve işlerliğini sağlaması, buna yönelik gerekli düzenlemeleri yapması ve bilgi işlem altyapısını kötü niyetli yazılımdan korumak ve saklamaya yetkili yatırım kuruluşu nezdinde gerçekleştirilecek suistimal ve dolandırıcılığın önlenmesi de dahil tüm tedbirleri alması,
- e) Nezdinde gerçekleştirilecek personel veya sistemden kaynaklanan suistimal ve dolandırıcılığın önlenmesi için gerekli tüm önlemleri alması,
- f) Saklama hizmeti sunulması sırasında ilgili kolektif yatırım kuruluşuna ait bilgilerin kolektif yatırım kuruluşu çıkarlarına aykırı olarak kurum dışında ve kurum içinde farklı birimler arasında paylaşılmasını engelleyecek iş akış prosedürlerinin ve organizasyon yapısının oluşturulmuş olması,
- g) Saklama yapacağı finansal varlıkların ve kıymetli madenlerin listesini belirlemiş olması,
- h) Bu fıkranın (g) bendinde sayılanlar dışında kalan varlıklarının mevcudiyetini ve aidiyetini tevsik eden belgeleri belirlemiş olması

(3) Portföy saklama hizmetinde bulunacak bankaların;

- a) Kendi mevzuatlarına göre sahip olmaları gereken asgari ödenmiş sermayeye sahip olmaları,
 - b) Kendi özel mevzuatları ve sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde faaliyetlerinin tamamen veya belirli faaliyet alanları itibarıyla sürekli veya son bir yıl içinde 1 ay veya daha fazla süreyle geçici olarak durdurulması kararı verilmemiş olması,
- gereklidir. Kurul, bu faaliyeti yürütecek bankalar hakkında Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun uygun görüşünü alır.

(4) Portföy saklayıcısı olarak hizmet verecek banka ve aracı kurumların bu Tebliğde belirlenmiş şartların yanı sıra Kurulun yatırım hizmetleri ve faaliyetlerine ilişkin düzenlemeleri uyarınca genel saklama hizmeti vermek üzere yetkilendirilmiş olması gerekmektedir. Portföy saklayıcısı olarak hizmet verecek aracı kurumlar tarafından bu hizmetin verildiği kolektif yatırım kuruluşuna pay senedi alım satımına aracılık hizmeti sunulamaz.

(5) Takasbank tarafından portföy saklama hizmeti sunulabilmesi için, bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen şartların sağlandığını tevsik edici bilgi ve belgelerin Kurula iletilmesi gerekmektedir.

Portföy saklayıcısının görevleri

MADDE 7 – (1) Portföy saklayıcısı;

a) Kolektif yatırım kuruluşlarına ait varlıkların ayrı ayrı, kolektif yatırım kuruluşuna aidiyeti açıkça belli olacak, kayıp ve hasara uğramayacak şekilde saklanmasını sağlar.

b) Belge ve kayıt düzeninde varlıkları, hakları ve bunların hareketlerini kolektif yatırım kuruluşu bazında düzenli olarak takip eder.

c) Kolektif yatırım kuruluşlarına ait varlıkları uhdesinde ve diğer kurumlardaki kendi hesaplarında tutamaz ve kendi aktifleriyle ilişkilendiremez.

(2) Bir kolektif yatırım kuruluşu portföyüne saklama hizmeti vermek üzere belirlenmiş olan portföy saklayıcısı, saklama hizmetinin fonksiyonel ve hiyerarşik olarak diğer hizmetlerden ayrıştırılması, potansiyel çıkar çatışmalarının düzgün bir şekilde belirlenmesi, önlenmesi, önlenemiyorsa yönetilmesi, gözetimi ve bu durumun kolektif yatırım kuruluşu yatırımcılarına açıklanması kaydıyla ilgili kolektif yatırım kuruluşuna portföy değerlendirme, operasyon ve muhasebe hizmetleri, katılma payı alım satımına aracılık hizmeti ve Kurulca uygun görülecek diğer hizmetleri verebilir.

(3) Portföy saklayıcısı her gün itibarı ile saklamaya konu varlıkların mutabakatını, bu varlıklara merkezi saklama hizmeti veren kurumlar ve Şirket veya yatırım ortaklığı ile yapmalıdır.

(4) Portföy saklayıcısı portföy saklama hizmetini yürütürken karşılaşılabileceği çıkar çatışmalarının tanımlanmasını, önlenmesini, yönetimini, gözetimini ve açıklanmasını sağlayacak gerekli politikaları oluşturmak ve bunları uygulamakla yükümlüdür.

Portföy saklayıcılarının organizasyon yapısı

MADDE 8 – (1) Saklama hizmet birimi, portföy saklayıcısının diğer tüm birimlerinden ayrılmalıdır. Saklayıcı nezdinde kolektif yatırım kuruluşu bilgilerinin güvenliği sağlanmalıdır.

(2) Portföy saklayıcısının saklama hizmet biriminde görevli her seviyedeki ihtisas personelinin yetki, görev ve sorumluluklarını içeren görev tanımları ile iş akış prosedürleri yazılı hale getirilir ve yönetim kurulunca karara bağlanarak ilgili personele imza karşılığında teslim edilir. Söz konusu görev tanımları saklama hizmetine ilişkin etkin bir iç kontrolün sağlanmasını teminen tüm saklama birimi personelinin kendi görevlerini yazılı prosedürlere uygun olarak yerine getirme yükümlülükleri ile meslek ilkeleri ile bağdaşmayan uygulamalar ve kurum politikalarına aykırı veya yasal olmayan faaliyetler gibi hususları üst yönetime aktarmalarını sağlayacak prosedürleri de içermelidir. Görev, yetki ve sorumluluklar ile iş akış prosedürlerindeki değişiklikler de personele imza karşılığında tebliğ edilir.

(3) Saklama hizmet biriminde işlem hacmine ve saklanılan portföy büyüklüğüne bağlı olarak yeterli sayıda ihtisas personeli istihdam edilmelidir. Saklama hizmet birimi yöneticisinin sermaye piyasası ve/veya bankacılık alanında en az beş yıl tecrübeye ve Kurulun lisanslamaya ilişkin düzenlemeleri uyarınca Sermaye Piyasası Faaliyetleri İleri Düzey Lisans Belgesi ile Türev Araç Lisans Belgesine sahip olması, saklama hizmet biriminde çalışacak ihtisas personelinin görev tanımına bağlı olarak Kurulun lisanslamaya ilişkin düzenlemeleri uyarınca Takas ve Operasyon Sorumlusu Lisans

Belgesi ve/veya Türev Araçlar Muhasebe ve Operasyon Sorumlusu Lisans Belgesi'ne sahip olması gereklidir.

Portföy saklama sözleşmesi

MADDE 9 – (1) Portföy saklayıcısı ile Şirket veya yatırım ortaklığı arasında tarafların yetki ve sorumluluklarını içeren, portföy saklayıcısının görevlerini yerine getirmesi için gerekli bilgi akışının nasıl sağlanacağını belirleyen ve asgari unsurları bu Tebliğ ekinde yer alan bir sözleşme imzalanması zorunludur. Sözleşmede Kanun ve bu Tebliğ hükümlerine aykırı bir hükme yer verilemez.

Portföy saklayıcısının değiştirilmesi

MADDE 10 – (1) Portföy saklama sözleşmesinin sona ermesi veya portföy saklayıcısının bu Tebliğde aranan şartları kaybetmesi halinde Şirket veya yatırım ortaklığının bu Tebliğde sayılan nitelikleri taşıyan ve Kurulun uygun göreceği bir başka portföy saklayıcısı ile sözleşme imzalaması şarttır. Yeni sözleşme yürürlüğe girene kadar eski sözleşmeye taraf olan portföy saklayıcısının sorumluluğu devam eder. Şirketin veya yatırım ortaklığının, sözleşme imzalamış olduğu portföy saklayıcısını değiştirmek istemesi veya portföy saklayıcısının sözleşmeyi sona erdirmek istemesi halinde, bu durum 90 gün önceden sözleşmenin karşı tarafına ve Kurula gerekçeleriyle birlikte bildirilir.

(2) Kurul gerekli gördüğü takdirde, Şirket veya yatırım ortaklığından portföy saklayıcısının değiştirilmesini talep edebilir.

Portföy saklama hizmetinden doğan sorumluluk

MADDE 11 – (1) Bu Tebliğ kapsamında portföy saklama hizmetini yürüten kuruluş, yükümlülüklerini yerine getirmemesi nedeniyle yatırım fonlarında Şirket ve katılma payı sahiplerine, yatırım ortaklıklarında ortaklığa verdiği zararlardan sorumludur.

(2) Şirket veya yatırım ortaklığı, portföy saklayıcısından; portföy saklayıcısı da Şirket veya yatırım ortaklığından, Kanun ve bu Tebliğ hükümlerinin ihlali nedeniyle doğan zararların giderilmesini talep etmekle yükümlüdür. Pay veya katılma payı sahiplerinin Şirket, yatırım ortaklığı veya portföy saklayıcısına dava açma hakkı saklıdır.

(3) Portföy saklayıcısı, portföy saklama hizmeti verdiği portföylerin yönetiminden veya piyasadaki fiyat hareketlerinden kaynaklanan zararlardan sorumlu değildir.

(4) Portföy saklama sözleşmesinde portföy saklayıcısının Kanun ve bu Tebliğ hükümleri ile belirlenmiş olan sorumluluklarının kapsamını daraltıcı hükümlere yer verilemez.

Alt saklayıcı kullanılmasına ilişkin hükümler

MADDE 12 – (1) Banka dışındaki portföy saklayıcısı, saklamasında bulunan varlıkları objektif bir nedene dayanmak, Şirket veya yatırım ortaklığının onayını almak ve etkin gözetime tabi tutmak suretiyle Kurulca yetkilendirilen diğer portföy saklayıcıları nezdinde saklayabilir; ancak bu durumda dahi Tebliğin 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan görevlerini devredemez. Bu hâlde, alt saklayıcı saklama hizmeti verdiği varlıklar açısından yatırım fonlarında Şirket ve katılma payı sahiplerine, yatırım ortaklıklarında ortaklığa verilen zararlardan portföy saklayıcısı ile müteselsilen sorumlu olur.

(2) Portföy saklayıcısı tarafından alt saklayıcı kullanılması halinde, portföy saklayıcısı asgari olarak;

a) Alt saklayıcının hesap ve kayıtlarının, portföy saklayıcısının kolektif yatırım kuruluşları adına sakladığı finansal varlıklar ile nakdin, alt saklayıcının kendine ve müşterilerine ait varlıklarından ayırt edilmesini ve alt saklayıcının iflası halinde bu varlıkların korunmasını sağlayacak şekilde izlenmesini,

b) Kolektif yatırım kuruluşları adına alt saklayıcıya tevdi ettiği varlıklar ile alt saklayıcının söz konusu varlıklara ilişkin kayıtlarının uyumunu,

c) Kendi hesap ve kayıtları ile alt saklayıcının hesap ve kayıtları arasında düzenli olarak mutabakatın gerçekleştirilmesini,

ç) Suistimal, hile, kötü yönetim, eksik kayıt veya ihmal sonucunda finansal varlıkların veya bu finansal varlıklara ilişkin hakların maruz kalabileceği riskleri en aza indirmek için yeterli organizasyonun oluşturulmasını sağlamakla yükümlüdür.

(3) Alt saklayıcı saklamasında bulunan varlıkları portföy saklama hizmeti yürüten diğer kuruluşlar nezdinde saklayamaz.

Bağımsızlık İlkesi

MADDE 13 – (1) Portföy saklayıcılarının yöneticileri ile portföy saklayıcısını temsil ve ilzama yetkili kişiler, ilgili kolektif yatırım kuruluşu portföyünü yöneten Şirkette ortak, yönetici ya da temsilci olamazlar. Şirket ortakları, yöneticileri ile bu şirketleri temsil ve ilzama yetkili kişiler de portföy saklayıcısında yönetici ya da temsilci olamazlar. Bu hükmün uygulanmasında yönetici ile temsil ve ilzama yetkili kişiler; yönetim kurulu başkan ve üyeleri, genel müdür, genel müdür yardımcıları ile sermaye piyasası faaliyetleri ile ilgili birimlerin yöneticileri ve bu yöneticilerin bağlı olduğu yetkililerdir.

(2) Portföy saklayıcısı görevlerini yerine getirirken Şirket ve yatırım ortaklığından bağımsız ve sadece katılma payı sahipleri ile pay sahiplerinin menfaatleri doğrultusunda hareket etmekte yükümlüdür. Bağımsızlık, mesleki faaliyetin dürüst ve tarafsız yürütülmesini sağlayacak bir anlayış ve davranışlar bütünüdür.

(3) Saklama hizmet birimi çalışanları görevlerini yerine getirirken ortaya çıkabilecek çıkar çatışmalarından uzak kalmak, dürüstlük ve tarafsızlıklarını etkileyebilecek hiç bir müdahaleye imkân vermemek zorundadırlar.

Sır saklama

MADDE 14 – (1) Portföy saklayıcısının yetkilileri ve personeli görevleri dolayısıyla portföy saklama hizmeti verdikleri kolektif yatırım kuruluşları hakkında öğrendikleri sırları açıklayamazlar ve bu sırları kendilerinin veya üçüncü kişilerin menfaatine kullanamazlar.

(2) Kamuyu aydınlatma amacıyla mevzuat gereği yapılan ilan ve duyurular, adli veya mevzuatla yetkili kılınmış olmak kaydıyla idari her türlü inceleme ve soruşturma nedeniyle bilgilerin ilgililere verilmesi sır kapsamında değildir.

İdari ve mali hakların kullanımına ilişkin esaslar

MADDE 15 – (1) Portföy saklayıcısı, saklama sözleşmesinde verilen yetkiye bağlı olarak Şirketin ya da yatırım ortaklığının talimatları doğrultusunda kolektif yatırım kuruluşu nam ve hesabına finansal varlıkların anapara, faiz, temettü ve benzeri gelirlerinin tahsili, ödenmesi ile yeni pay alma haklarının ve paylardan doğan oy haklarının kullanılması gibi hizmetleri verebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Portföy Saklayıcılarının Gözetim ve Denetim ile İç Denetim Sistemine İlişkin Esaslar

Bağımsız denetim

MADDE 16 – (1) Portföy saklayıcısının hizmet verdiği kolektif yatırım kuruluşu portföylerinde yer alan varlıkların portföy saklayıcısı nezdindeki mevcudiyetinin tespiti amacıyla yılda en az bir defa bağımsız denetim yapılması, bu hususun imzalanacak bağımsız denetim sözleşmesinde belirtilmesi ve düzenlenecek denetleme raporunun bir örneğinin altı iş günü içinde Kurula iletilmesi zorunludur.

Kurul denetimi

MADDE 17 – (1) Portföy saklayıcısının Kanun ve bu Tebliğ kapsamındaki faaliyetleri Kurul tarafından denetlenir. Kurul, portföy saklayıcısından, görevlerini yerine getirirken edindiği tüm bilgileri istemeye yetkilidir.

İç kontrol sistemi

MADDE 18 – (1) İç kontrol sistemi, portföy saklama hizmetine ilişkin tüm iş ve işlemlerin düzenli, verimli ve etkin bir şekilde mevzuat ve iş akış prosedürleri çerçevesinde yürütülmesini, hesap ve kayıt düzeninin bütünlüğü ve güvenilirliği ile veri sistemindeki bilgilerin zamanında ve doğru bir şekilde elde edilebilirliğini, hata, hile ve usulsüzlüklerin önlenmesini ve tespitini sağlayacak şekilde oluşturulur. Portföy saklayıcılarının usulsüzlüklerden ve hatalardan kaynaklanan riskleri asgariye indirilebilmeleri için riskler tanımlanır ve gerekli önlemler alınır. Portföy saklayıcılarının saklama hizmetine ilişkin iç kontrol faaliyetleri tespit edilen risklerin de izlenmesine olanak verecek şekilde günlük faaliyetlerin ayrılmaz bir parçası olarak düzenlenir ve yürütülür. Saklama işlemlerinin operasyonu ile kontrolü aynı kişi tarafından yerine getirilemez.

(2) Portföy saklayıcılarının portföy saklama hizmetine ilişkin oluşturdukları iç kontrol sistemine ilişkin tüm politika ve prosedürler yazılı hale getirilir. Saklama hizmetine ilişkin iç kontrol prosedürlerinin kabulü, yürürlüğe konulması veya değiştirilmesi için portföy saklayıcısının yönetim kurulunun kararı şarttır. Prosedürler her düzeydeki personelin etkin bir şekilde iç kontrol sistemine iştirakini sağlayacak şekilde oluşturulur.

(3) Saklama hizmetine ilişkin iç kontrol sistemi kapsamındaki faaliyetleri yerine getirecek iç kontrol elemanının sermaye piyasaları, muhasebe, vergi, kambiyo, bilgi sistemleri denetimi, işletme analizi, organizasyonu, denetimi veya hukuk konularında en az 3 yıllık mesleki tecrübe ile Sermaye Piyasası Faaliyetleri İleri Düzey ve Türev Araç Lisans belgesine sahip olması zorunludur. İç kontrol elemanı iç kontrol dışında başka bir görev ve sorumluluk üstlenemez.

Risk yönetim sistemi

MADDE 19 – (1) Risk yönetim sistemi, kolektif yatırım kuruluşuna verilecek portföy saklama hizmetinin kapsadığı temel risklerin tanımlanmasını, güncellenmesini ve maruz kalınan risklerin tutarlı bir şekilde değerlendirilmesini, tespitini, ölçümünü ve kontrolünü içeren bir risk ölçüm mekanizmasının geliştirilmesini içerir.

(2) Portföy saklayıcılarının kolektif yatırım kuruluşları için verilecek portföy saklama hizmetine ilişkin risk yönetim sistemlerini oluşturmaları ve buna ilişkin prosedürleri yazılı hale getirmeleri zorunludur. Risk yönetimine ilişkin yazılı prosedürlerin kabulü, yürürlüğe konulması veya değiştirilmesi için portföy saklayıcısının yönetim kurulunun kararı şarttır.

(3) Risk yönetim sistemi, portföy saklama hizmeti verilecek kolektif yatırım kuruluşunun büyüklüğü ve yapısı ile portföy saklama hizmetine konu olacak varlıkların niteliğine ve risk düzeyine uygun olarak oluşturulur ve portföy saklayıcısının iç kontrol sistemi ile bütünlük arz eder.

(4) Portföy saklayıcılarının alt saklayıcı kullanması halinde alt saklayıcıların risklerinin değerlendirilmesinde portföy saklayıcısının risk yönetim sisteminde belirlenen ölçütler esas alınır.

(5) Risk yönetimini gerçekleştirecek birim portföy saklayıcısı bünyesinde oluşturulabileceği gibi risk yönetim hizmeti dışarıdan da sağlanabilir. Ancak her koşulda, risk yönetim hizmetini sağlayan birim, saklama hizmeti veren birimden bağımsız olmalıdır. Risk yönetimini gerçekleştirecek birimde risk kontrolüne ilişkin işlemleri yerine getirebilecek bilgi ve tecrübe düzeyi ile Sermaye Piyasası Faaliyetleri İleri Düzey Lisans Belgesi ile Türev Araçlar Lisans Belgesine sahip yeterli sayıda personel bulunur. Söz

konusu personel, portföy saklayıcısının risk yönetim sisteminin oluşturulmasından ve uygulanmasından sorumludur.

Teftiş sistemi

MADDE 20 – (1) Portföy saklayıcısının saklama hizmeti kapsamındaki faaliyetleri, teftiş birimi tarafından mevzuata uyum ve iç kontrol sisteminin işleyişi başta olmak üzere saklama hizmetine ilişkin iş akış prosedürlerine uygunluk denetimleri şeklinde, yılda en az bir defa denetlenir ve yapılan denetim çalışmaları rapora bağlanarak portföy saklayıcısının yönetim kuruluna sunulur. Düzenlenen raporlar ve bu raporlara esas teşkil eden belgeler düzenlenmelerini izleyen yıldan itibaren en az beş yıl süreyle veya bu süre içinde hukuki ihtilafa konu olanların, ihtilafın sonuçlanmasına kadar saklanması zorunludur.

(2) Teftiş birimi, portföy saklama hizmeti ile ilgili olağandışı sonuçlar doğuracak herhangi bir durumun varlığının tespit edilmesi halinde hazırlayacağı raporu en kısa zamanda portföy saklayıcısının yönetim kuruluna sunar ve bir örneğini Kurula gönderir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Bireysel yatırımcı portföylerinde yer alan varlıkların saklanması ilişkin esaslar

MADDE 21 – (1) Bireysel yatırımcı portföylerindeki varlıkların saklanması Kurulun yatırım hizmetleri ve faaliyetleri ile yan hizmetlere ilişkin esaslar hakkında tebliğ hükümlerine tabidir.

Takasbank'ın yükümlülükleri

MADDE 22 – (1) Takasbank, portföy saklama hizmeti vermediği kolektif yatırım kuruluşlarının birim katılma payı veya birim pay değerinin mevzuat ile fon içtüzüğü, izahname veya esas sözleşme hükümleri çerçevesinde belirlenen değerlendirme esaslarına göre hesaplanıp hesaplanmadığını ve varlık alım-satımlarının, portföy yapısının, işlemlerinin mevzuat hükümlerine uygun olup olmadığını kontrol eder ve herhangi bir aykırılık tespit etmesi halinde gerekli tedbirleri alması için portföy saklayıcısını bilgilendirir ve bu hususa ilişkin olarak Kurula bilgi verir. Portföy saklayıcısı tarafından gerekli tedbirlerin alınmaması halinde yapılan tespitler Takasbank tarafından tespit yapıldığı tarihi izleyen işgünü içinde Kurula bildirilir.

(2) Takasbank dışındaki portföy saklayıcıları, Takasbank'ın yatırım fonu birim katılma payı değeri ile yatırım ortaklığı birim net aktif değeri hesaplanmasına esas teşkil edecek bilgileri ve Takasbank dışında tutulan hesaplar ile bu hesaplardan yapılan ödemeleri Takasbank'a bildirmek zorundadır.

Portföy saklama kuruluşu olarak faaliyet gösteren bankalara ilişkin hükümler

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Kurulca saklama hizmetinde bulunması uygun görülmüş bulunan bankalar tarafından kolektif yatırım kuruluşu portföylerine saklama hizmeti verilebilmesi için bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde yetkilendirilmek üzere Kurula başvurulması zorunludur.

(2) Mevcut saklama hizmet birim yöneticilerinin sermaye piyasası ve/veya bankacılık alanında en az beş yıl tecrübeye sahip olmaları koşulu ile bu Tebliğin 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen lisans belgelerine sahip olmaması halinde, bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren açılacak ilk altı sınava katılmak şartıyla görevlerine devam ederler. Bu kişilerden dördüncü sınavın sonuçlarının açıklandığı tarihe kadar Sermaye Piyasası Faaliyetleri İleri Düzey Lisans Belgesini, altıncı sınavın sonuçlarının açıklandığı tarihe kadar Türev Araçlar Lisans Belgesini almaya hak

kazanamayanlar, son sınavın sonuçlarının açıklanmasını takip eden ay sonu itibarıyla saklama hizmet birimi yöneticisi olarak çalışamazlar.

Yürürlük

MADDE 23 – (1) Bu Tebliğ 1/1/2014 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 24 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Sermaye Piyasası Kurulu yürütür.

(Ek)

PORTFÖY SAKLAYICISI İLE PORTFÖY YÖNETİM ŞİRKETİ VEYA YATIRIM ORTAKLIĞI ARASINDA İMZALANACAK SAKLAMA SÖZLEŞMESİNDE BULUNMASI GEREKEN ASGARİ UNSURLAR

- 1) Sözleşme Taraflarınca İzlenecek Prosedürlere İlişkin Hükümler
 - a) Kolektif yatırım kuruluşu (KYK) portföyünde yer alan ve portföy saklayıcısına teslim edilen her bir varlık türü bazında portföy saklayıcısının yükümlülüklerini yerine getirmesi ile ilgili prosedürlere ilişkin bilgiler.
 - b) İlgili KYK'nın yatırım stratejisinde, içtüzük veya esas sözleşme hükümlerinde veya izahnamede herhangi bir değişiklik öngörülmesi halinde uygulanacak, söz konusu değişiklikler hakkında portföy saklayıcısının bilgilendirilme zamanı veya bu değişiklikler için saklayıcıdan önceden onay alınmasının gerekip gerekmeyeceği hususlarını da içeren prosedürlere ilişkin bilgiler.
 - c) Portföy saklayıcısı tarafından, portföy yönetim şirketi (PYŞ) veya yatırım ortaklığının finansal varlıklar üzerindeki haklarını kullanması da dâhil olmak üzere görevlerini ifa edebilmesi için gerekli bilgilerin PYŞ'ye veya yatırım ortaklığına aktarılmasına ilişkin usul ve esaslara ilişkin bilgiler.
 - ç) PYŞ ve yatırım ortaklığının portföy saklayıcısı nezdindeki KYK hesaplarına ilişkin bilgilere zamanında ve tam ve doğru olarak erişmesini sağlayacak prosedürlere ilişkin bilgiler.
 - d) Portföy saklayıcısının görevini tam olarak yerine getirebilmesi için ihtiyaç duyacağı bilgilere ulaşmasını sağlayacak usul ve esaslara ilişkin bilgiler.
 - e) Portföy saklayıcısının, PYŞ'nin veya yatırım ortaklığının iş ve işlemlerini sorgulayabilmesine, kendisine iletilen bilgilerin güvenilirliğini ölçebilmesine imkân sağlayan, PYŞ veya yatırım ortaklığı veya bunların hizmet aldığı üçüncü taraflar nezdinde yapılacak yerinde incelemeleri de içeren prosedürlere ilişkin bilgiler.
 - f) PYŞ veya yatırım ortaklığının portföy saklayıcısının saklama sözleşmesinden kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmesindeki performansını ölçmesine ve değerlendirmesine imkan tanıyacak prosedürlere ilişkin bilgiler.

2) Bilgi Transferi, Sır Saklama Yükümlülüğü ve Kara Para Aklanmasının Engellenmesine İlişkin Hükümler

- a) KYK, PYŞ ve portföy saklayıcısı arasında pay alım satımı, ihracı, iptali ve geri alımına ilişkin olarak karşılıklı iletilecek bilgilerin bir listesi.
- b) Tarafların uyması gereken sır saklama yükümlülükleri.
- c) Saklama biriminin portföy saklayıcısının diğer birimlerinden ne şekilde ayrılacağına dair bilgi, müşteri bilgilerinin güvenliğinin sağlanacağına dair taahhüt ve aksi durumda portföy saklayıcısının sorumlu olacağına dair hüküm.

ç) Kara para aklama ve terörün finansmanı suçlarının önlenmesine yönelik olarak saklama sözleşmesi taraflarının görev ve sorumluluklarının belirlenmesi.

d) Saklayıcının saklama hizmeti verdiği portföylerde yer alan varlıkların portföy saklayıcısı nezdindeki mevcudiyetinin tespitine yönelik yapılan bağımsız denetime ilişkin raporun bir örneğinin PYS'ye veya yatırım ortaklığına gönderileceğine ilişkin hüküm.

Bu bölümdeki hükümler hiçbir şekilde Kurul'un ilgili dokümanlara ve bilgilere erişimini engelleyecek nitelikte kaleme alınamaz.

3) Üçüncü Tarafların Atanmasına İlişkin Hükümler

a) Portföy saklayıcısı veya PYS veya yatırım ortaklığının bazı görevlerini üçüncü tarafa devretmesi halinde devredilen tarafa ilişkin detaylı bilginin sağlanacağına ilişkin hüküm.

b) Portföy saklama sözleşmesi taraflarından birinin talebi halinde, üçüncü tarafın seçim kriterleri ve üçüncü tarafın yürüttüğü görevlerin gözetim esaslarına ilişkin bilgilerin sağlanacağına taahhüt edilmesine ilişkin hüküm.

c) Portföy saklayıcısının saklamasında bulunan varlıklardan bir kısmını veya tamamını alt saklayıcıya devretmesi halinde de Tebliğ'de belirtilen yükümlülüklerinin devam edeceği hakkında hüküm.

4) Sözleşme Hükümlerindeki Olası Değişiklikler ve Sözleşmenin Sona Ermesine İlişkin Hükümler

a) Sözleşmenin geçerlilik süresi.

b) Sözleşmenin değiştirilmesi veya sona ermesi için gerekli koşullar.

c) Gerekmesi halinde başka bir saklayıcıya transferin kolaylaştırılmasına yönelik hükümler ve böyle bir transfer halinde mevcut portföy saklayıcısının diğer saklayıcıya ilgili tüm bilgileri göndermesine ilişkin prosedür hükümleri.

5) Uygulanacak Kanun Hükümleri

6) Elektronik Bilgi Transferi

Tarafların aralarındaki bilgi akışının bir kısmını veya tamamını elektronik olarak iletmek istemeleri halinde söz konusu bilgilerin kaydının tutulacağına ilişkin hükümler.

7) Sözleşmenin kapsamı

PYS tarafından yönetilen birden fazla KYK için portföy saklayıcısı ile tek bir sözleşme yapılabilir. Bu durumda sözleşmeye dahil edilen tüm KYK'ların unvanlarının sözleşmede sayılması gerekmektedir.